

Tanácskoztak a kis és a nagykunok

Május 21-én tartotta éves közgyűlését a karcagi Lovagi udvarban a Kunszövetség. A napirendi pontok megtárgyalása előtt a jelenlévők egy perces néma felállással tisztelegtek a közelmúltban elhunyt tagtársaik emléke előtt.

F. Kovács Sándor országgyűlési képviselő, a Kunszövetség elnöke köszöntőjében elhangzott, az egyesület hagyományörző és értékkeremtő munkája évről évre egyre határozottabb szerepet tölt be hazánk kulturális életében, s biztosítja a nagykunok megmaradását a Kárpát-medencében. Az elnök részletesen ismertette a tavalyi évben végzett egyesületi munkát, amelyet a kiskun és nagykun hagyományörző tagok egyhangúlag elfogadtak éppúgy, mint a 2022. évi működésről és a gazdálkodásról szóló beszámolót, amelyet Kun Csaba FB elnök ismertetett. Megszavazták a 2023. évi terveket is, amelyek között több fesztivál, könyvkiadás támogatás is szerepel.

A napirendek után F. Kovács Sándor elnök ajándékkal köszöntötte azokat a tagokat, akik a közelmúltban megyei és országos elismerésben részesültek. A közgyűlés végén dr. Bartha Júlia turkológus mondta el a kun miatyánkot.

(de)

Elek Eszter tagtársunk Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye Civil Díját vehette át. Az egyesület nevében ehhez gratulált F. Kovács Sándor elnök is

Dr. Bartha Júlia turkológus tagtársunk Magyar Ezüst Érdemkereszt kitüntetésben részesült. Ehhez gratulált az egyesület nevében F. Kovács Sándor elnök is

Huszonöt éves a Tiszteletbeli Kazah Konzulátus

1998-ban kezdte meg működését a Tiszteletbeli Kazah Konzulátus Karcagon, Horváth László tiszteletbeli kazah konzul vezetésével. A huszonöt éves jubileum alkalmából március 24-én ünnepséget rendeztek a Városháza dísztermében.

- A karcagi kazah konzulátus 1998-ban kezdte meg a működését Horváth László tiszteletbeli kazah konzul vezetésével. Az eltelt időszakban a konzulátus elvülhetetlen érdemeket szerzett a két ország közötti kulturális és gazdasági kapcsolatok feltámasztásában, szorosabbra fűzésében, a kialakult kapcsolatok megtartásában, ápolásában. Éppen ezért 2006-ban általános értetlenség fogadta, hogy a hivatalba lépő új kormány nem tartott igényt a konzul és a konzulátus munkájára. A karcagi konzulátus felfüggesztette működését, tábláját 2006-tól szimbolikus fekete lepel takarta, az egykori tiszteletbeli konzul pedig a kunok nagyköveteként folytatta munkáját - sorolta Szepesi Tibor, Karcag polgármestere.

- A polgári kormány újbóli, 2010-es megalakulását követően a konzulátus is folytathatta a megkezdett munkáját, azt a munkát, amellyel nagy szerepet játszott és játszik abban, hogy a dinamikusan fejlődő Kazah Köztársasággal minél szorosabb gazdasági és kulturális stratégiát alakíthasson ki mind Magyarország, mind a vidéki közösség, köztük Karcag is. Legyen a mai nap egy olyan nap, amelyen megerősítve eddigi együttműködésünket, a barátságunkat, kifejezzük, hogy a lehetőségeinket kihasználva továbbra is hatékonyan együttműködünk a rokoni kapcsolataink ápolásában, a közös múlt megismerésében, a következő generáció egymásra találásában - mutatott rá a polgármester, majd emléklappal köszönte meg Horváth László konzul munkáját.

F. Kovács Sándor országgyűlési képviselő, a Kunszövetség elnöke, beszédében hangsúlyozta, hogy a történet több mint 780 évvel ezelőtt kezdődött, amikor húsvét vasárnapján a kunok bejöttek Magyarországra. Azóta sok minden történt, számos emlék birtokában vagyunk, és ezek az emlékek ennyi idő elteltével is élnek. A képviselő méltatta Horváth László munkáját, azt mondta, példát mutatott akkor is, amikor nehezebb helyzetekben kellett helyt állnia.

Dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselő szerint huszonöt év történelmi léptékkal egy szempillantás, de egy ember, egy város, egy ország életében olyan jelentős időtartam, amikor érdemes visszatekinteni az elvégzett munkára, a történésekre és ezekből erőt is meríthetünk az előttünk álló feladatok megoldására.

- Huszonöt évvel ezelőtt Varga Mihály pénzügyminiszter volt az, aki felvetette a konzulátus létrehozásának az ötletét. Szívós munkával és szervezéssel el is érte a célját. Miniszter úr elkötelezett a kunság, Karcag és a kunsági értékek iránt, valamint voltak olyan elődök is, akikre tudtunk támaszkodni. Németh Gyula turkológus munkássága, valamint Mándoky Kongur István, a türk népek körében végzett

Huszonöt éves a Tiszteletbeli Kazah Konzulátus

kutatásai mindig azt segítették, hogy a kunsági identitást megőrző embereknek a munkája olyan irányba is ismertté váljon, ahonnan jöttek az őseink. A konzulátus élő kapcsolat Karcag, a Kunság és az őshaza között - mondta dr. Fazekas Sándor.

Abdrasov Zsanibek, a Kazah Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete szintén felidézte, hogy Magyarország az elsők között ismerte el Kazahsztán függetlenségét. Mint mondta, számos hasonlóság van a két nép nyelvében, a kultúrájában, az életmódjában. Példaként említette a lovas kultúrát, a vendégszeretetet.

Varga Mihály pénzügyminiszter elmondta, hogy 1991-ben Magyarország Kazahsztán függetlenségét

az elsők között ismerte el, a diplomáciai kapcsolatok felvételében is az élen jártunk. - Természetesen az idő nem áll meg, hiszen amikor visszapillantunk erre a negyed századra, van mit számba vennünk, főkonzulátus, nagykövetség, valamint több tiszteletbeli konzulátus is működik Kazahsztánban. A követségeink mellett kulturális, üzleti, gazdasági kapcsolataink is vannak, így úgy gondolom a legfontosabb dolgot elvégeztük, élővé tettük azt a kapcsolatot, amelyben volt néhány évtized kihagyás. Fontosnak érzem, hogy ez a kapcsolat nemcsak újjászületett, hanem meg is erősödött. Folytatni kell a karcagi konzulátus megnyitásával, a nemzetközi diplomáciai kapcsolatok felvételével, a kulturális, gazdasági, üzleti téren elindított kapcsolatok ápolásával megkezdett munkát, hiszen akkor felelünk meg őseink akarátának, ha ez a munka általunk is el van végezve. A magyar követség ma hat schengeni övezetbe tartozó ország vízumait adja ki Kazahsztánban, képviselve olyan országokat is, amelyeknek nincs ott követségük. Ez egy fontos dolog, hiszen Ázsia és Európa összekapcsolódhat Magyarországon keresztül is - mutatott rá a pénzügyminiszter.

Kazak ünnep Karcagon

A Kazah Nauryz (nap-éj egyenlőség) ünnepét tartották március 26-án a karcagi Ifjúsági Házban a kazah Arnau - etno-folk együttes közreműködésével.

A tavaszközszöntő koncertet F. Kovács Sándor országgyűlési képviselő, a Kunszövetség elnöke és Abdrasov Zsanibek, a Kazah Köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagyköveteinek köszöntője nyitotta meg.

Ezt követően az Arnau - etno-folk együttes adott ízelítőt a kazah zenéből. A csoport 2018-ban a Nyugat-Kazahsztán megyei polgármesteri hivatal közreműködésével, az Oral városi ifjúsági alkotóközpont mellett jött létre. Tagjai a megye tehetséges fiatal zenészei, a művészeti vezető Mendigalijev Timur.

Az együttes feladata a kazak népzene népszerűsítése külföldön. A vastaps után Kasszeinov Düjszen - volt kazak kulturális miniszter - megköszönte Szepesi Tibor polgármesternek és F. Kovács Sándor képviselőnek is, hogy jó pár év után ma újra kazak népzenei együttes léphetett fel Karcagon. Arra kérte a jelenlévőket, vigyék tovább a mai nappal újrakezdett kazah-magyar kulturális hagyományápolást, s reményét fejezte ki, hogy még sok közös programot szerveznek együtt a jövőben. A koncert végén Pázmány Péter, aki az első magyarországi tiszteletbeli konzul volt, a jelenlévők előtt felidézte, hogyan is került Karcagra 25 évvel ezelőtt a tiszteletbeli konzulátus.

Könyvbemutató Karcagon

Február 9-én Karcagon mutatták be néhai dr. Fazekas Mihály egykori helytörténész Karcagi kunkötések, valamint Varga Mihály pénzügyminiszter Parlamenti levelek Kumániába című könyvét, amely a Karcagi Hírmondóban 1997-2014 között megjelenő Parlamenti Napló írásainak válogatása.

A rendezvény Szepesi Tibor polgármester köszöntőjével vette kezdetét.

- Két nagyszerű kötetet tarthatunk a kezünkben. Látszólag és tartalmában is két eltérő könyv kerül bemutatásra, mégis sok közös vonás van, amely összeköti őket - emelte ki a városvezető, aki szerint mindkét kötet hiteles kordokumentum.

- Emlékezni szükséges a dr. Fazekas Mihály által megélt karcagi, kunsági évtizedekre. Azok, akik ismerték, s hallhatták Misi bácsit előadni, mesélni, a kötetből újra - írásain keresztül - átélhetik azt a közvetlenséget, amely órá oly jellemző volt, valamint az írásait olvasva átérezhetjük a Karcag iránt érzett határtalan szeretetét, elkötelezettségét. De ugyanígy emlékezni érdemes Varga Mihály megjelent cikkein keresztül a választókerület közel két évtizedes mindennapjaira is. E kötetből érződik a nagyfokú elhivatottság az itt élőkért, kunságiakért, karcagiakért való odafigyelés - fogalmazott a polgármester.

A Karcagi kunkötések című könyvet Varga Mihály ajánlotta a jelenlévők figyelmébe.

- Minden gondolkodó embert megérint az élet értelmének vizsgálata. De legtöbbször arra jövünk rá, hogy a választ leginkább saját életünk adja. Az egymáshoz, közösségünkhöz, a múltunkhoz, vagy a munkánkhoz való hozzáállás ad választ és mutat példát a jelen és a jövő generációinak. Azért jöttem, hogy egy olyan kötetet mutassak be, amelynek legfőbb célja a személyes példamutatás számbavétele és összegzése - fogalmazott Varga Mihály, aki rámutatott az egykori helytörténész lokálpatrióta jellemére is, aki a múlttal talán éppen azért foglalkozott, hogy még jobban szolgálhassa a jelent.

A kötet a néprajzkutató lánya, Balláné Fazekas Ilona Tünde gondozásában jelent meg, aki elmondása szerint közel hat éven keresztül szerkesztette azt, hogy fennmaradhasson az utókor számára.

Dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselő, korábbi földművelésügyi miniszter is gratulált a két kötet szerkesztőjének.

- Nagybátyámat, dr. Fazekas Mihályt nagyon jól ismerték, rengeteget írt néprajzi, egyházi témákban, irodalomról, oktatásról, híres emberekről, rendkívüli precizitással, műgonddal. Cikkeiben a legkülönbözőbb területekkel foglalkozott magas szinten. Amikor Fazekas Icut, unokatestvéremet megkerestem a kötet kiadásával, én sem gondoltam, hogy végén közel hatszáz oldalas könyv lesz belőle. A család, az érdeklődő barátok, tisztelők nevében szeretném megköszönni mindenkinek, aki részt vett a kiadásában, a könyv borítóját pedig Györfi Sándor Kossuth-díjas szobrászművészeknek - fogalmazott dr. Fazekas Sándor.

A megjelentek figyelmébe dr. Nagy Molnár Miklós múzeumigazgató ajánlotta a Parlamenti levelek Kumániába című válogatást.

- Varga Mihály egyike a Magyar Országgyűlés azon tagjainak, aki a rendszerváltástól, 1990-től képviselőként nemcsak figyelő, de cselekvő tagja is a magyar törvényhozásnak, aki kellő rálátással rendelkezik az elmúlt harminc év politikatörténetére. Ennek a rövid summázata a most megjelent kötet, amely a későbbi generációk kutatói, történészei, helytörténészei számára nagyon fontos adatokkal szolgál majd - mondta el a múzeumigazgató.

Sokan eljöttek a könyvbemutatókra

A szerzők dedikálták is könyveiket

Redemptios megemlékezés

A Magyar Országgyűlés 2014. február 4-én történelmi emléknappá nyilvánította május 6-át. Május 4-én a Jászkun Redemptio Emléknapja alkalmából a karcagi Nagykun Millenniumi Emlékmű parkjában, a Jászkun Redemptio Emlékharangjánál – amely Györfi Sándor Kossuth-díjas szobrászművész alkotása – emlékeztek meg a megjelenetek a jászkun önmegváltásról.

Az ünnepség kezdetén a Karcagi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola pedagógusai mutatták be hangszeres játéukat a Kovács Mihály Huszárbandérium huszárjainak gyűrűjében. A műsor után Illéssy Ádám emeritus nagykunkapitány, az Illéssy kapitányok leszármazottja mondott emlékező beszédet, majd a Jászkun Redemptio Emlékharangjának a megkongatására került sor.

A Karcag Városi Önkormányzat nevében Szepesi Tibor polgármester, Gyurcsek János és Sári Kovács Szilvia alpolgármesterek helyezték el az emlékezés koszorúját. F. Kovács Sándor országgyűlési képviselő, valamint Györfi Sándor Kossuth-díjas szobrászművész, emeritus jászkun főkapitány a Kunszövetség nevében hajtott fejet az emlékműnél. Hubai Imre, a JászNagykun-Szolnok Vármegyei Közgyűlés nevében róttá le a tiszteletét az emlékmű előtt.

Rövid hírek

Egyesületünk tagja, Kapocsi István, a Hortobágyi Nemzeti Park általános igazgatóhelyettese, a Föld napja alkalmából a Pro Natura Díj elismerésben részesült. Gratulálunk, további sikereket kívánunk!

A XXVII. Jász Világtalálkozó keretében június 1-jén beiktatták az új jászkapitányt Kiss Gábor jászdózsai hagyományörző ifjalegény személyében. Eskütelét követően a méltóság jelvényeket Hortiné dr. Bathó Edit, a Jász Múzeum igazgatója adta át a jászkapitánynak.

Mozgalmas évük volt

Először is szeretném megmagyarázni a nem hétköznapi elnevezésünket. Az „Iloncsuk” szó jelentése török eredetre vezethető vissza, jelentése kígyócska. Az Iloncsuk nemzetség a mai Kecskemét környéki pusztákat uralta, az elnevezésünket innen eredeztetjük.

A csapatunk 1998-ban jött létre Kunszentmiklóson. A kezdetek kezdetén, mint íjászcsoport működünk, majd a közelharc felé fordult a tagság figyelme. A fennállásunk óta a kunok dicsőségét próbáljuk bemutatni az érdeklődők számára. A csapatunk fő profilja a Kötöny kánnal betelepült, valamint az ezt követő viharos évtizedek, évszázadok kunjainak viselet, fegyverzet, életmód bemutatása. Bemutatjuk ezen kívül a krími tatárokat, akik a török vazallusaként katonáskodtak hazánk területén. Ami a mai modern korhoz legközelebb áll, az a Jászkun Nemzetőr, amely az 1848/49-es szabadságharc időszakába repíti az érdeklődőket. A különböző korszakok bemutatása során mindent megteszünk a lehető leghitelesebb megjelenítéshez. A csapat tagjai emellett foglalkoznak még különböző kézműves tevékenységekkel is, többek között bőrművességgel, kovácsolással, patkolással, késkészítéssel.

A 2023-as évünket a kevesebb néha több alapon szerveztük. Ez alatt azt értem, hogy nem tudunk minden megkeresésnek eleget tenni, azonban ahol ott voltunk, ott megpróbáltunk teljes erőbedobással részt venni. Az év során részt vettünk hagyományos módon a kunszentmiklósi megemlékezéseken. Az alábbiakban ismertetek néhány rendezvényt, ahol megtalálhatóak voltunk, a teljesség igénye nélkül.

A szezonunk áprilisban kezdődött, ahol részt vettünk Muhi községben “Egyedül a Nagy Mongol birodalom ellen” című dokumentumfilm díszbemutatóján. A film abból a szempontból is különleges, hogy az egyesületünk is kivette a részét a megalkotásában. Ezt követően megemlékezésünk a csata emlékhelyén folytatódott, majd egy több hagyományörző egyesületet felvonultató csatabemutatón is megmérettünk magunkat, jelentős sikerekkel.

Augusztus 20-án a részt vettünk a Budai várban megrendezett Szent István-nap elnevezésű programsorozat részét képező, Hősök útja elnevezésű több korszakos rendezvényen. A bemutató során egyesületünk Szent László küzdelmét mutatta be a kun vitézzel. Szeptember 16-án Tác-Gorsiumban a “Törvény nap” elnevezésű rendezvényen is jelen voltunk, ahol élő táborképet, valamint több egyesülettel közösen csatabemutatót tartottunk. Október 14-én Fékomadta fesztiválon elevenítettük meg a középkori forгатagot Zsámbékon. Szerencsére körvonalazódik a 2024-es év, amely során számos izgalmas megmérettetés vár az egyesületünkre, amelyről reményeim szerint hamarosan beszámolhatok.

Ájpli Ádám

A huszár hagyományokat ápolják

A vármegye, az ország határán is átívelő huszár hagyományörző, értékteremtő munkásságuk elismeréseként Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Közművelődési Díjat kapott a karcagi Kováts Mihály Huszárbandérium 2023-ban.

A díjat Orvos-Tóth Endre Sándor, a bandérium strázsamestere vette át, vele beszélgettünk.

- *Mikor alakult a bandérium?*

- A történet az 1990-es évek végére nyúlik vissza, amikor helyi lovasok megalakítottak egy huszárrajt, emlékezve vitéz eleinkre, én is csatlakoztam hozzájuk. Városi megemlékezéseken mindenkinek nagyon tetszettek a lovas huszárok, így azt vállaltam, ha kapunk saját egyenruhát, megszervezek egy hagyományörző huszár csapatot. Fabriczy Kováts Mihály, az amerikai függetlenségi háborúban hősi halált halt karcagi születésű magyar huszárezredes előtt tisztelegve 2008-ban alakítottuk meg a Kováts Mihály Huszárbandériumot. Csatlakoztunk a Kováts Mihály Baráti Társaság Egyesülethez és azóta töretlenül működünk, éltetjük a huszár hagyományainkat. Úgy gondolom, ha valahol megjelenünk a lovas és a gyalogos huszárokkal, az megadja egy rendezvény rangját is. A tagok képzése is fontos, így a bandérium tagjai huszár tanfolyamot is végeztek. Ruhánk az 1751-es ruházati szabályzat alapján készült, s 2013 óta a bandériumnak zászlaja is van. A bandérium tagjai egyúttal tagjai a Kováts Mihály Baráti Társaság Egyesületnek is. Aktivitásunk elismeréseként, megválasztottak az egyesület alelnökének. Ezen az úton is próbáljuk Karcag szülőtte, Fabriczy Kováts Mihály emlékét ápolni és mind jobban ismertté tenni életét a nagyközönség előtt. Mikor, ha nem most van szükség egy magyar hős életét, tetteit mind szélesebb rétegekkel megismertetni. Akinek egyetlen mondata életre szóló programot adhat bármelyikünknek: „Fidelissimus ad mortem! - Hűséggel mindhalálig!”

- *Mikor alakult a bandérium?*

- A történet az 1990-es évek végére nyúlik vissza, amikor helyi lovasok megalakítottak egy huszárrajt, emlékezve vitéz eleinkre, én is csatlakoztam hozzájuk. Városi megemlékezéseken mindenkinek nagyon tetszettek a lovas huszárok, így azt vállaltam, ha kapunk saját egyenruhát, megszervezek egy hagyományörző huszár csapatot. Fabriczy Kováts Mihály, az amerikai függetlenségi háborúban hősi halált halt karcagi születésű magyar huszárezredes előtt tisztelegve 2008-ban alakítottuk meg a Kováts Mihály Huszárbandériumot. Csatlakoztunk a Kováts Mihály Baráti Társaság Egyesülethez és azóta töretlenül működünk, éltetjük a huszár hagyományainkat. Úgy gondolom, ha valahol megjelenünk a lovas és a gyalogos huszárokkal, az megadja egy rendezvény rangját is. A tagok képzése is fontos, így a bandérium tagjai huszár tanfolyamot is végeztek. Ruhánk az 1751-es ruházati szabályzat alapján készült, s 2013 óta a bandériumnak zászlaja is van. A bandérium tagjai egyúttal tagjai a Kováts Mihály Baráti Társaság Egyesületnek is. Aktivitásunk elismeréseként, megválasztottak az egyesület alelnökének. Ezen az úton is próbáljuk Karcag szülőtte, Fabriczy Kováts Mihály emlékét ápolni és mind jobban ismertté tenni életét a nagyközönség előtt. Mikor, ha nem most van szükség egy magyar hős életét, tetteit mind szélesebb rétegekkel megismertetni. Akinek egyetlen mondata életre szóló programot adhat bármelyikünknek: „Fidelissimus ad mortem! - Hűséggel mindhalálig!”

- *Karcagon túl merre jártak már?*

- A nemzeti ünnepeinken díszőrséget adunk Karcagon, huszár bemutatót tartunk a Kun Hagyományok Napján, többször megjelentünk Tiszafüreden a Tavasz Hadjárat nyitó rendezvényén, s ugyanitt a Kárpát-medencei Reformátusok Találkozóján, de több vármegyei és minisztériumi rendezvényen is szerepeltünk már. Szerveztünk már emléktúrát és a Nagykun Honvédbandával is vannak közös szerepléseink. Magyarországon ilyen huszár hagyományörző társaság nem túl sok van, Karcag ebben az elsők között szerepel. Elmondhatom, hogy már külföldön is ismernek bennünket, pár éve Kazahsztánban, az expo magyar napján vettünk részt a Légierő zenekarral. A felvonuláson óriási tapsot kaptunk, sok kazak barátot szereztünk, amikor megtudták, hogy mi kunok, illetve kipcsakok vagyunk.

- *Szerveztek már országos huszártalálkozót, több toborzást is. Mire készülnek 2024-ben?*

- Elsősorban az alakuláskor elvállalt öt városi rendezvényen kívánunk szolgálni. Évek során több programszervező is felkért bennünket megjelenésre, ilyen a redemptioról való megemlékezés és a vármegyei rendezvények. 2024-ben a megszokottakon kívül újabb feladatokra nem számítunk. (de)

A bandérium tagjai minden városi rendezvényen ott vannak

Kovács János (1955- 2023) emlékezete

Csodák vidéken is vannak, ilyen sajátos csoda volt Mesterszállás könyvtár-népművelés szakos könyvtárosa, katolikus írója, Kovács János is. „Egy igaz ember”, akinek újságírói, lapszerkesztői tevékenységét mindvégig az önzetlen, segítő, felkaroló szándék vezette. „*Sok ilyen ember kellene vidéken, hogy megmentsek ezt a hazát*” – így köszönte meg Sarkady Sándor költő, karcagi öregdiák legelső könyvét, a *Nagykunsági Tükör* esszékötetet.

Kovács János nagyszerű missziót hajt végre, amikor megjelennek nála a települések: Mesterszállás, Túrkeve, Tiszazug, Kunszentmárton, Mezőhék, Mezőtúr, Túrkeve, Karcag. Kovács János kultúrtörténész egy őszinte hang, mely a vallomások magyarság-kuntudat-ápolás esetében is ritkaságszámba megy! Ennél szebben, hatásosabban, szívet-lelket gyönyörködtetőbben róla szólni alig lehet.

Felemelő volt, hogy Kovács Jánost közel harmincan kísérték el otthonról Karcagra, amikor bemutattam a Karcagi Nagykun Református Gimnázium diákjaival, Kele János és Domján Sándor 12. B osztályos tanulókkal, 2009. november 7-én, a könyvét: - „*Mert ő a mi Janink!*” Többen akkor tudták meg Karcagon, hogy ő egy nagyon tájékozott, nagyon művelt, figyelmet érdemlő konzervatív közösségi ember, aki a népi írók nyelvén ír, anélkül, hogy epigon lenne.

Az 1990 augusztusa óta írt-szerkesztett *Falufigyelő* világitó őrtorony a Nagykunság végvidékén, amiért Lant és Toll díjat is kapott. Ekkor így méltattam: *Kovács János küldetéses, izzig-vérig lokálpatrióta ember. Megvan a felkészültsége, az akaratereje, a stílusa, a tudása, a folyton égő lelkiismerete. A veszélybe került nagykunsági kultúra megőrzéséért harcol a tollával. A népi írók utóda-rokona, felelősségteljes gondolkodás jellemzi amikor értékeket keres és mutat fel. Együtt érző szíve mindig a kifosztottaké és földönfutóké. Hagyományélő célkitűzéseivel és mindmáig fennálló gyakorlatával, bizony egyedülálló országos csoda a magyar sajtó történetében!*

Második könyvében: *Búcsú* (2011) - nagyon pontosan tud párhuzamokat vonni a jelen és a múlt között, hozzáfűzve korunkról alkotott igazságos ítéletét. Könyvének sikerét is fémjelzi, hogy 2012-ben a Nagykun Kapitányok Tanácsától Illéssy János-díjat kapott.

A *Hétköznapiak* (2013) címlapja Prekup János grafikájának felhasználásával készült. János barátunk Mesterszállásról, a Nagykunság csücskéből, mint egy arkhimédészi pontból kitekintve az egész nagykun tájhozára mintákat keres továbbra is, és lel is benne a falujának. Ezzel az ő elhatározásával a küldetéses izzású újságíró – most már azt is mondhatjuk a faluja mindenese, lelki gyámolítója, „lámpása”, „fáklyája” lett. A *Vidékkönyv* (2015) címlapja Papi Lajos fotóművész *Kánikula* című fényképe. Legutolsó, ötödik kötetét - „*Megfogyva bár...*” (2016) - is én lektoráltam, amelyet aztán Serfőző Simon jelentetett meg. „*Ilyen írások kellene ide!*” – mondotta örömmel. Ezt a könyvét azután elküldte János barátom Gulyás Imrének is, az *Apáink a Donnál* (2000) eposz költőjének, aki hálából az *Egy falu arcai. Tiszánána ma* (2019) című jelentős szociográfiai művét dedikálta neki. „*Kovács János lapszerkesztő úrnak, a kispróza kiváló művelőjének teljes tisztelettel és szeretettel: Gulyás Imre. Debrecen, 2020. november.*” „*Ez a remeklés egy alkalmi vonatútra való*” - mondotta Imre, aki a könyv ötven kisesszéjét majdnem el is olvasta Debrecenről Budapestig. Kovács Jánosnak nemcsak a *Falufigyelő-je* egyedülálló, hanem *három mesterszállási kötete is, amelyet közösen írt Farkas Imrével és K. Farkas Dórával.*

Kovács János személye vidéki csoda, hiszen ő soha nem a maradiság ellen küzdött, hanem a megmaradásért harcolt, rendületlenül járta a szeretett vidékét, elhivatott gondolatait, meglátásait a mezőtúri Lámpás, a túrkevei Jászkunság, a jászberényi Redemptio is örömmel közölte. Temetésén a gyászszertartás búcsúztatói is hozzá méltóak voltak. Kovács János barátunk meghalt, eltemettük. A hiánya nagyon fáj, de művei fennmaradtak, tovább élnek és hatnak, ha olvassuk őket.

Rideg István

Állandó kiállítás Györfi Sándor munkáiból

Augusztus 22-én nyitotta meg kapuit a karcagi Nagykun Látogatóközpontban Györfi Sándor Kossuth-díjas szobrászművész állandó kiállítása.

- Egy polgármesternek, így nekem is óriási megtiszteltetés, ha egy kiemelkedő munkásságú, az egész magyarság számára meghatározó alkotóművész galériájának a megnyitóján köszönhetem a megjeleneteket - kezdte Szepesi Tibor polgármester. 2018. március 15-én Györfi Sándor az egyik legmagasabb állami kitüntetés, a Kossuth-díjat vehette át. Már akkor felmerült az állandó kiállítás létrejöttének a lehetősége. Györfi Sándor Karcag szülötte, így nála jobban senki sem ismeri ezt a tájat, az itt élőket. Nekünk, karcagiaknak a Nagykunság fővárosában fontos, hogy megmutassuk, megőrizzük, megvédjük azokat az alkotásokat, amelyek a szülőföldön, a szülőföldről indulva, annak ihletéséből, varázsából születtek, illetve születnek. Györfi Sándor karcagi műterme zarándokhely volt eddig is, ahová ellátogathattak a tanulni vágyó fiatal kollégák, művészbárák. Sok tehetség indult el abból a műhelyből. Bízom benne, hogy ez a galéria is számtalan élménnyel gazdagítja majd az ide látogatókat. A Karcag Városi Önkormányzat és a lakosság nagyon büszke a város szülöttjére, aki közöttünk él és alkot több mint négy évtizede, köztéri alkotásait a városban nap mint nap megcsodálhatjuk. Szerencsések vagyunk, hogy itt él közöttünk, hiszen ő az egyike az őrhelyüket el nem hagyóknak, akiknek szava mérték és mérce, amelyhez magunkat és a világot mérjük. Györfi Sándor kiemelkedő művészi munkássága, hazafisága, lokálpatriotizmusa, szakmai alázata, embersége legyen követendő példa mindannyiunk számára - zárta gondolatait a városvezető.

A kiállítást Prokai Gábor emeritus lektor nyitotta meg, aki részletesen bemutatta a kiállított szobrokat, plaketteket, majd a szakmai és művészeti kapcsolat mellett a szobrászhoz kötődő több évtizedes barátság történetéről is első kézből kaphattak információkat a megjelentek, majd a művész szólt a jelenlévőkhöz.

- Nehéz megszólalnom, mert valóban visszanyúlnak az emlékeim több évtizedre. A kiállítás töredéke a munkásságomnak, de a tervek között szerepel, hogy időnként változtatni fogjuk a kiállítás anyagát. Köszönöm mindenkinek a támogatást!

A kiállítás megtekintése előtt dr. Fazekas Sándor országgyűlési képviselő pohárköszöntőjében arról szólt, milyen nagyszerű dolog, hogy városunknak ilyen jeles, tehetséges szülötte van, mint Györfi Sándor, akinek még sok aktív alkotói évet kívánt.

A tudósra emlékeztek

Mándoky Kongur István 1944. február 10-én született Karcagon, elemi és középiskoláit itt végezte, a helyi mezőgazdasági technikumban érettségizett.

Osztálytársai ma is szívesen emlékeznek a szorgalmas diákra, aki már akkor a kunmadarasi orosz laktanyában kazak, kirgiz, krími, kazáni tatár katonákkal összebarátkozva tanulta ezeket a török nyelveket. A szintén karcagi Németh Gyula professzor tanítványa volt az ELTE Török Filológia Tanszékén. Egyetemi tanulmányai után a Kőrösi Csoma Társaság jegyzője, majd az Altajisztikai Kutatócsoport munkatársa volt a Magyar Tudományos Akadémián. A kazakok

és a tatárok között végzett nyelvjárási és néprajzi gyűjtése hozzájárult számos magyarországi kun nyelvemlék pl. a kun miatyánk megfejtéséhez. 1992. augusztus 22-én Mahacskalában hunyt el, kívánságának megfelelően a kengszai temetőben

helyezték végső nyugalomra. Szülővárosában és Kazahsztánban is egyformán jól ismerik és tisztelik. A karcagi Múzeumparkban lévő szobránál az önkormányzat nevében Szepesi Tibor polgármester, Sári Kovács Szilvia alpolgármester és Rózsa Sándor jegyző, a Kunszövetség nevében Bene Sándor, emeritus nagykun kapitány koszorúztak.

(de)

Koszorúzás

Február 11-én, a 139 évvel ezelőtt Karcagon született Györfly Istvánra emlékeztünk a Múzeumparkban lévő szobránál. Egyetemi tanulmányait Kolozsváron és Budapesten végezte, majd a Magyar Nemzeti Múzeum gyakornoka volt. A kolozsvári egyetemen szerzett bölcsész doktori diplomát. Volt egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, majd a budapesti egyetem magyar néprajz professzora lett. Karcagon iskola, múzeum és utca is viseli a nevét. Szobránál a Kunszövetség nevében Bene Sándor emeritus nagykun kapitány helyezett el koszorút az évforduló alkalmából.

Felhívás

Kérjük, hogy 2024-ben is a Kunszövetséget szíveskedjen támogatni személyi jövedelemadója 1%-ának felajánlásával

Adószámunk: 18237106-1-16

Köszönettel: a Kunszövetség elnöksége

Kun Hírmondó * a Kunszövetség hírlevele * Kiadja a Kunszövetség * Felelős szerkesztő: Daróczy Erzsébet
Szerkesztőbizottság: dr. Fazekas Sándor, F. Kovács Sándor, Fejes György, †Horváth György,
Kun Csaba, dr. Mándoki István, Lesi Árpád, Szépe Ferenc, Bene Sándor, Kecze István, †Sudár István
Szerkesztőség címe: 5300 Karcag, Városháza, Kossuth tér 1., tel.: (59) 500-611
web: www.kunszovetség.hu, e-mail: kunszovetség@t-online.hu